

וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן. זֹהָמָא דְּדַהֲבָא תְּחוֹת קְסְטִיפִין. אַתְּעַרְוַתָּא דְּרוֹיחָא מְסָאָבָא דְּגַחַשׁ קְרֻמָּה. וּבְגַיְן כֵּה רְשִׁים וְאָמֶר, וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן. דְּאִירְתִּי לְוֹטִין עַל עַלְמָא. הַהְוָא בָּנָעַן דְּאַתְּלַטִּיא. הַהְוָא בָּנָעַן דְּאָחָשִׁיךְ אֲנָפִי בָּרִינִין.

וּבְגַיְן כֵּה (כָּלְהָו) לֹא נְפִיק מָגו בְּלַלָּא דְּכָלְהָו אֶלָּא דָא דְּכַתִּיב וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן. הַהְוָא דְּאָחָשִׁיךְ עַלְמָא, וְלֹא בְּתִיב בְּכָלְלָא דָא וְשֵׁם הָוָא אֲבִי כֵּה או יִפְתַּח הָוָא אֲבִי כֵּה, אֶלָּא מִיד קְפִץ וְאָמֶר וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן. וְדָאי.

וַעַל דָּא כֵּד אַתָּא אַבְּרָהָם מַה בְּתִיב (בראשית יט) וַיַּעֲבֵר אַבְּרָם בָּאָרֶץ. דַע לֹא הָוָה קִיּוֹמָא דְּאַבְּהָן וְלֹא אָתוּ זָרָעָא דִּישָׂרָאֵל בָּעַלְמָא, דִּיפּוֹק שְׁמָא דָא וַיַּעֲזִיל שְׁמָא עַלְאָה קִדְישָׁא. כֵּד הָוּ זָבָאֵין יִשְׂרָאֵל אַקְרֵי

לשון הקודש

שְׁחַחְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם, וְלֹא בָתַוב בְּכָל וְה וְשֵׁם הָוָא אֲבִי כֵּה או יִפְתַּח הָוָא אֲבִי כֵּה, אֶלָּא מִיד קְפִץ וְאָמֶר וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן. וְדָאי.

וַעַל זֶה, כְּשַׁבָּא אַבְּרָהָם, מַה בְּתֻוב? (בראשית יט) וַיַּעֲבֵר אַבְּרָם בָּאָרֶץ. שְׁעַדְיוֹן לֹא הָיָה קִיּוֹם שֶׁל הָאָבוֹת וְלֹא בָא וַעֲשֵׂל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם שִׁיצְיָא הַשֵּׁם חִזְקָה וַיְבָנֵס שֵׁם עַלְיוֹן קָדוֹשׁ. בְּשַׁהְיוֹ יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים,

שְׁבָצֵד שְׁמָאֵל, יִפְתַּח אַרְגְּמָן שְׁכוֹלָל אֹתָם. וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן, וְהַמָּת הַזָּהָב תְּחַת סִינְיָם. הַתְּעוֹזָרוֹת רוח הַטְּמָאָה שֶׁל נְחַשׁ הַקְּרָמוֹנִי. וְלֹכֶן רְשֵׁם וְאָמֶר, וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן. שְׁהָבִיא קָלְלוֹת עַל הָעוֹלָם. אָתוֹ בָּנָעַן שְׁהָתְקַלֵּל, אָתוֹ בָּנָעַן שְׁחַחְשִׁיךְ פָּנִי הַבְּרִיות.

וְלֹכֶן (בְּקָטָט) לֹא יָצַא מִכְלָל בָּלָם, אֶלָּא זֶה שְׁכַתּוֹב וְחַם הָוָא אֲבִי בָּנָעַן, אָתוֹ

**אָרְעָא עַל שֵׁמָא דָא אָרְצִי יִשְׂרָאֵל. בֶּד לֹא זָכוּ אֲקָרִי
אָרְעָא עַל שֵׁמָא אַחֲרָא, אָרְצִי בָּנָעַן.**

וַיַּעַל דָא בְתִיב, (בראשית ט) **וַיֹּאמֶר אָרוֹר בָּנָעַן עָבֵד
עָבְדִים יִהְיֶה לְאָחִיו.** **דָאַיְהוּ אִיְתִי לְזֹוּטִין עַל
עַלְמָא.** **וּבְנָחַשׁ מַה בְתִיב,** (בראשית ג) **אָרוֹר אַתָּה מִפְלֵ
הַבְּהִמָּה.** **הַיְינוּ דְבָתִיב עָבֵד עָבְדִים.** **וַיַּעַל דָא בְתִיב
שֵׁם חָם וַיַּפְתַּח.** **תִּלְתָּ אַלְיִז בְּנֵי נָח הַיּוֹצָאים מִן
הַתִּיבָה בְּדַקְאָמְרִין:**

שְׁלִשָּׁה אֱלֹה בְּנֵי נָח. קיימא דכָל עַלְמָא, קיימא
דָרְזָא עַלְאָה. ומאלָה נִפְצָה כָל הָאָרֶץ.
הַיְינוּ רָזָא (ד) **דְתִלְתָּ גּוֹנוֹן עַלְאַיִן.** דבד הַהוֹא נָהָר
דָנָגִיד וְנַפְיק אַשְׁקָוּ לְגַנְתָּא בְּחִילָא דתִלְתָּ אַלְיִז עַלְאַיִן.
**וּמְתַפֵּן אַתְפְּרַשָּׁן גּוֹנוֹן דְלַתְתָּא כָל חָר וְחָד כְּלִיל
בְּחַבְרִיה,** **לְאַחֲזָה דִיקְרָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אַתְפְּשַׁט**

לשון הקורש

מן התבה, במו שאמרנו.
שְׁלִשָּׁה אֱלֹה בְּנֵי נָח, הקיום של כל
העוֹלָם, הקיום של סוד עליון. ומאלָה
נִפְצָה כָל הָאָרֶץ, הינו סוד עליון. ומאלָה
הַגּוֹנוֹנִים הַעֲלִילָונִים. שְׁבָשָׁאוֹתוֹ נָהָר שְׁשׁוּפָע
וַיּוֹצֵא, מִשְׁקָה אֶת הַגּוֹן בְּכָמָה של שלישת
הַעֲלִילָונִים הַלְלוּgo. ומשם נִפְרָדִים הַגּוֹנוֹנִים
שְׁלִמְטָה כָל אַחֲד וְאַחֲד כְּלִיל בְּחַבְרָוּ
לְהַרְאָות שְׁבָבּוֹד הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא

נקראה הָאָרֶץ על השם הַוָּה - **אָרְצִי**
יִשְׂרָאֵל. **בְּשָׁלָא זָכוּ**, נקראה הָאָרֶץ על
שֵׁם אֲרוֹר - אָרְצִי בָּנָעַן.
וַיַּעַל זֶה בְתִוב (שם ט) **וַיֹּאמֶר אָרוֹר בָּנָעַן
עָבֵד עָבְדִים יִהְיֶה לְאָחִיו.** **שְׁהָוָא חַבְיאָ**
קְלִלוֹת עַל הַעוֹלָם. **וּבְנָחַשׁ מַה בְתִוב?** (שם
ג) **אָרוֹר אַתָּה מִפְלֵהַבְּהִמָּה,** הינו מה
שְׁבָתִוב עָבֵד עָבְדִים. **וַיַּעַל זֶה בְתִוב שֵׁם
וְחָם וַיַּפְתַּח.** **שְׁלִשָּׁת אֱלֹה בְּנֵי נָח הַיּוֹצָאים**

לעילא ותטא, ואיהו חד בעילאי ותטא.

אמֵר רבי אלעזר תלת גוונין אלין בכל אנון דאתין מפטר דקדושה, ומחייזו דתלת גוונין אלין מתרשאן לבל אנון דאתין מפטרא דרווחא אחרא. ובר תסתбел ברזא דרגין תשבח היך מתפרשן גוונין לבל אנון סטרין עד דעילים לטא ברזא דנון שבעה ועשרין צפורים (סטרי) דריש דחפיין לטהומי.

ובכל ידיעא לחכימין עליונים. ובאה חולקון דצדיקיא דקדשא בריך הוא אתרעי ביקרהון ונגלי לוון סתרין עלאין דחכמתא, עליינו כתיב, (תהלים כה) סוד יי' ליראיו ובריתו להודיעם.

פתח רבי אלעזר ואמר (ישעה כה) יי' אלהי אתה ארום מה שמה שמי כי עשית פלא עצות

לשון הקודש

התפשט למעלה ולמטה, והוא אחד בעליונים ובתתונים.

אמר רבי אלעזר, שלשות הנינים הלו בבל אותם שבאים מצד הקדשה, ומפארה של שלושת גוונים אלו נפרדים לכל אותם שבאים מצד הרום האחרת, ובשתסתбел בסוד הרגנות תמצא איך נפרדים הנינים לכל אותם האזרדים, עד שנכנסים למטה בסוד של אותם עשרים

פתח רבי אלעזר ואמר, (ישעה כה) אלהי אתה ארום מה שמה שמי כי עשית פלא

מַרְחֹק אָמוֹנָה אָמֵן. בִּמְהָ אֵית לֹזֶן לְבִנֵּי נְשָׂא לְאַסְפָּלָא בַּיְקָרָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא וְלְשָׁבָחָא לִיקְרִיה. בְּגַזְן דָּכָל מָאוֹן דִּידָע לְשָׁבָחָא לְמִאֲרִיה בְּדָקָא יְאֹתָה. קָדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא עֲבִיד לִיה רְעוּתִיה. וְלֹא עוֹד אֲלֹא דְאָסְגַּי בְּרָכָאוֹ לְעִילָּא וְתָתָא.

וְעַל דָּא מָאוֹן דִּידָע לְשָׁבָחָא לִיה לְמִאֲרִיה וְלִיחְדָּא שְׁמִיה, חַבִּיב הַזָּא לְעִילָּא וְחַמִּיד לְתָתָא וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא מִשְׁתַּבְחָה בֵּיה (נִא בַּיְקָרִיה), וְעַלְיָה בְּתִיב, (ישועה מט) וַיֹּאמֶר לֵי עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אָשָׁר בְּךָ אֶתְפְּאָר:

וַיִּצְחַל נָח אִיש הַאֲדָמָה וַיַּטְעַ בָּרָם. רַبִּי יְהוֹדָה וּרְبִי יוֹסֵי. חֶד אָמֶר מִגּוֹן עַדּוֹ (arterebeta) אֶתְתְּרִכְתָּן וְנִצְיב לְהָהָבָא. וְחֶד אָמֶר בְּאֶרְעָא הַוְת וְעַקְרָב לְהָוְשְׁתָל לְהָ, וּבְהַזָּא יְזָמָא עֲבָדָת אִיבֵּין וְגִיצָת לְבָלְבִּין

לשון הקודש

עצות מרחק אָמוֹנָה אָמֵן. בִּמְהָ יִשְׁלַׁבְנֵי מִשְׁתַּבְחָה בּוֹ וּבְכֻבּוֹ, וְעַלְיוֹ בְּתֻוב (שם מט) וַיֹּאמֶר לֵי עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפְּאָר.

וַיִּצְחַל נָח אִיש הַאֲדָמָה וַיַּטְעַ בָּרָם. רַבִּי יְהוֹדָה וּרְבִי יוֹסֵי. אֶחָד אָמֶר מִגּוֹן עַדּוֹ גִּתְרְכְבָּה גְּרָשָׁה וְגַטְעָ אַתָּה בָּאָן. וְאֶחָד אָמֶר בְּאֶרְעָא הַיְתָה, וְעַקְרָב אַתָּה וְשְׁתָל אַתָּה, וּבְאַוּתוֹ יוֹם עַשְׁתָּה פְּרוֹת וְגִינְזָנוֹת לְבָלוּבִים וּמְגַבִּים, וְהִיא סֹוחַת אַתָּה שְׁמָרְבָּה בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וְעַל כֵּן, מֵי שִׁירְדָּע לְשִׁבְחָה אֶת רְבָנוֹן וְלִיחְדָּא אֶת שְׁמוֹ, חַבִּיב הַזָּא לְמַעַלָּה וְגִחְמָד לְמַטָּה, וְהַקְּרוֹשׁ בְּרוֹךְ הוּא

וְעַנְבִּים וְהָזָה סְחִיטָה לְה וְשַׁתִּי מִן חֶמְרָא וְרוֹוי.

רבי שמעון אמר ר'א דחכמתא אידי' הכא בהאי קרא. בד בעא נח למבדק בההוא חובה דבדק אדים הראשון. לאו לאתדקא ביה, אלא למגdu ולאתקנא עלמא ולא יכילה. סחת ענבים למבדק בההוא ברם. בין דמطا להאי, (ד"א כדין) ויישבר וייתגלו. ולא היה ליילא למיקם. ובגין כד וייתגלו גלי פרצה דעלמא דהזה סתים. בתוך אהלה כתיב בה". ואל דא כתיב ולא תקרב אל פתח ביתה. בתוך (עג ע"ב) אהלה דההוא ברם.

פְּגֻזָּנָא דָא בְּנֵי אַהֲרֹן דְּתַגְיִינֵן שְׁתִוֵּי יְיַזְעֵל הָוו. וּבְנֵי מָאן יְהִיב לוֹן חֶמְרָא בְּהָזָה אַתָּר לְמִשְׁתַּי. אֵי סְלִקָּא דְעַתָּךְ דָאנוּ חַצִּיפִין הָוו דָרוֹן חֶמְרָא. לאו הָבִי, אֶלְאָ וְדָאי מִהָּזָה חֶמְרָא רָוֹן דְכַתִּיב, (ויקרא י)

לשון הקודש

של העולם שהיתה נסורת. בתוך אהלה, כתוב בה". ואל זה כתוב ולא תקרב אל פתח ביתה. בתוך אהלה של אותה ברם.

כמו זה בני אהרן ששנינו שהיו שתwoין יין, וכי מי נתן להם יין באוטו מקום לא יכול. סחת ענבים לבדק באוטו ברם. בין שהיע ליה, ואו ויישבר וייתגלו, ולא חצופים ששתו יין - לא כן אלא ודי

ושותה מהין ומשתבר. **רבי שמעון אמר, סוד החכמה הוא בא בפסקוק הזה. בשרצה נח לבודק באוטו חטא שברך אדם הראשון - לא כדי להתרדק בו, אלא לדעת ולתunken העולם, לא יכול. סחת ענבים לבדק באוטו ברם. בין שהיע ליה, ואו ויישבר וייתגלו, ולא היה לו כח לעמוד. ולכן וייתגלו, גלה פרצה.**

וַיָּקֹרֵבוּ לִפְנֵי יְהֹוָה אֲשֶׁר זֶה וּתְבִיב
הַתָּם (משליו) לְשֻׁמְךָ מֵאָשָׁה זֶה וּבְלֹא חֶדְמָה.

וַיָּבֹן כְּגֹזְנוֹנָא דָא וַיִּשְׁתַּחַת מִן הַיּוֹן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וַיַּעַל
דָא אַתְעַר חָם אֲבֵי בְּגַעַן בְּמַה דָאַתְמָר וְאַתְיָהִיב
אַתְרָ לְבָגַעַן לְשַׁלְטָה, וּמַאי דְהֹהָה הַדִּין צְדִיק בְּרִזָּא
דְבָרִית סְרָפוֹ. וַתִּנְיא דָאַעַבָּר מִגְיָה הַהְוָא קִיּוֹמָא.

וַיַּגְנֹן בְּהַז אָמֵר אָרוֹר דָהָא לְזֹוּטִין אַתְעַרְוּ
בְּקַדְמִיתָא עַל יִדְיָה בְּעַלְמָא. (וַיַּעַל דָא וַיֹּאמֶר אָרוֹר בְּגַעַן
דָהָא לְזֹוּטִין יִתְהַווּ עַל עַלְמָא בְּקַדְמִיתָא). עַבְדָּים יְהִיָּה בְּמַה דָאַת
אָמֵר אָרוֹר אַתָּה מִפְּלָל הַבְּהָמָה וְגוֹ. פָּלָא יִתְתַּקְוּ
לְזֹמְנָא דָאַתִּי וְהֹא לֹא יִתְתַּקְוּ. וּבָלָא יִפְקֹזְן לְחִירָה
וְהֹא לֹא יִפּוֹק. זֶרֶזֶא אִיהוּ לְאַנְנוֹ דִידָעִי אַרְחוֹי
וְשְׁבִילִי דָאוּרִיתָא.

פתח ואמר (תהלים נא) **כִּי פְשֻׁעִי אָנִי יְדֻעָה וְחַטָּאתִי גָּגָדי**

לשון הקורש

מְאוֹתוֹ יֵין שְׁתִינָה, שְׁכַתּוֹב (יקרא י) וַיָּקֹרֵבוּ
לִפְנֵי ה' אֲשֶׁר זֶה. בְּתוֹב בָּאָן אֲשֶׁר זֶה
וּבְתוֹב שֵׁם (משלו) לְשֻׁמְךָ מֵאָשָׁה זֶה.
וְהַכְלָל דָבָר אֶחָד.
וּבְהַכְלָל בָּהָא וַיִּשְׁתַּחַת מִן הַיּוֹן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל.
וַיַּעַל וְהַתְעוּרָר בְּתַחְלָה עַל יְדוֹ בְּעוֹלָם. וַיַּעַל וְ
וַיֹּאמֶר אָרוֹר בְּגַעַן. שְׂהִירִים קָלָלוֹת יִבְאֹו עַל הָעוֹלָם
בְּבַתְחָלָה. עַבְדָּים יְהִיָּה, בָּמו שְׁגָאָמֶר
אָרוֹר אַתָּה מִפְּלָל הַבְּהָמָה וְגוֹ. הַכְלָל יִתְהַקּוּ
לְעַתִּיד לְבָא, וְהֹא לֹא יִתְהַקּוּ. וּבָלָם יִצְאָו
לְחִירָה, וְהֹא לֹא יִצְאָ. וְסָוד הַוָּא לְאַוְתָם
שְׁיוֹדָעִים רְכִיבִי וְשְׁבִילִי הַתְוֹרָה.
פתח ואמר, (תהלים נא) **כִּי פְשֻׁעִי אָנִי יְדֻעָה**

וְשְׁגָנָנוּ, שְׁהָעָבֵיר מִמְּנוּ אָתוֹ קִיּוֹם.

תמיד. בפָה אֵית לֹזֶן לְבִנֵי נְשָׁא לְאַסְתְּמָרָא מִחוּבִּיהוּ מִקְמֵי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הָזָא. הָא לְבַתֵּר הַחֲטָא בָּר נְשָׁ רְשִׁים הָזָא חֹבֵיה לְעִילָא וְלֹא אַתְמָחָק בָּר בְּתוּקָפָא דְתִוְבָּתָא סְגִיא. בְפָה דָאָת אָמָר, (ירמיה ב) כי אם תְכַבֵּסִי בְּגַתָּר וַתְּרַבֵּי לְדָבָר יְבוּרִת נְכָתָם עֻזְנָךְ לְפָנֵי.

תָא חַזִי, בֵין דְחָב בָּר נְשָׁ קָמֵי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הָזָא זְמָנָא חַדָּא עָבֵיד רְשִׁימָיו. וּבְדָחָב בִּיה זְמָנָא תְגִינָא אַתְפָּקָפָה הָזָא רְשִׁימָיו יְתִיר. חָב בִּיה זְמָנָא תְלִיתָה אַתְפָּשָׁט הָזָא כְתָמָא מְסִטָּרָא דָא לְסִטָּרָא דָא, בְּדַיִן בְּתִיב נְכָתָם עֻזְנָךְ לְפָנֵי.

תָא חַזִי, דָוד מְלָפָא בֵין דְחָב קָמֵי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הָזָא עַל עַסְקָא דְבָת שְׁבָע, חָשֵׁב דְהָזָא חֹבָא אַתְרִישִׁים עַלְיהָ לְעַלְמָין. מָה בְּתִיב, (שמואל ב יב) גַם יְיָ הָעֵבִיר חַטָּאתךְ לֹא תְמִוָת. אַעֲבָר הָזָא רְשִׁימָיו מִקְמִיהָ.

לשון הקודש

ברוך הוא פעם אחת – עוזה רשם. וחטאתי גנדי תמיד. בפָה יִשְׂרָאֵל לְבִנֵי אָדָם לְהַשְׁמֵר מְחַטְּאיכֶם לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שָׁהָרִי אַחֲר שְׁחָטָא אָדָם, רְשִׁים חַטָּאוֹ לְמַעַלָה וְלֹא גַמְחָק, רָק בְּכָתָשׁ שֶׁל תְשׁוּבָה רַבָה, בָמו שָׁנָא מָר (ירמיה ב) כי אם תְכַבֵּסִי בְּגַתָּר וַתְּרַבֵּי לְדָבָר יְבוּרִת נְכָתָם עֻזְנָךְ לְפָנֵי.

בָא רָאָה, בֵין שְׁחָטָא דָוד הַמְלָךְ לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַעֲסָק שֶׁל בָת שְׁבָע, חָשֵׁב שָׁאָתוֹ חַטָּא נְרִשָם עַלְיוֹ